

PROTOKOLLSUTDRAG

Datum 2026-09-03

§ 90 Remiss Tolkavgift och förbud mot barntolkning

Ärendenummer: 2026-POL000247

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Region Skåne avger yttrande på remiss av betänkande av utredningen Tolkavgifter och förbud mot barntolkning.

Ärendet justeras omedelbart.

Reservation

Samtliga närvarande ledamöter för Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation

Peter Ahlbom (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Mätta Ivarsson (MO) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation

Patrik Holmberg (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Region Skåne har beretts möjlighet att yttra sig över remiss av betänkande av utredningen Tolkavgifter och förbud mot barntolkning senast 6 september 2026. Utredningen har haft i uppdrag att se över vissa tolkfrågor. Översynen omfattar införandet av en tolkavgift och frågan om förbud för myndigheter att använda barn som tolk.

Yrkanden

Ordförande Anna Mannfalk (M) yrkar bifall till ordförandens förslag.

Peter Ahlbom (V) yrkar, med instämmande av Anna-Lena Hogerud (S)

och Mätta Ivarsson (MP), att stycket under "Övergripande kommentarer" ändras till följande:

"Utredningen behandlar till del frågor av principiell karaktär med politiska och ideologiska avvägningar. Region Skåne instämmer i utredningens konstaterande att "det finns ett flertal rättsliga hinder mot att avgiftsbelägga offentligt finansierad tolk" och att "nackdelarna är så stora att det inte är ändamålsenligt" att införa avgifter inom sjukvården. Region Skåne noterar också att erfarenheterna från Danmark "visar att införande av tolkavgift inom hälso- och sjukvården i första hand påverkat utrikesfödda med begränsade inkomster och dålig hälsa som står utanför arbetsmarknaden," vilket lett till att man avstått att vända sig till vården trots behov.

Det framgår också att det saknas uppgifter om hur stor del av den utlandsfödda befolkningen som har ett faktiskt behov av stärkta incitament att lära sig svenska och att det inte är möjligt att beräkna de samhällsekonomiska vinster som kan följa av de effekter som införande av tolkavgift förväntas få. Region Skåne ställer sig därför tveksamt till att införa tolkavgifter överlag och vill därutöver framhålla vikten av uppföljning av de effekter som utredningen antagit att tolkavgiften ska få och, för hälso- och sjukvården, inte minst mot bakgrund av de administrativa kostnader som kan förväntas uppstå i förhållande till de förväntade effekterna."

Mätta Ivarsson (MP) yrkar, med instämmande av Anna-Lena Hogerud, Patrik Holmberg (C), följande

- att följande mening läggs till sist i första stycket på sidan 1 i HSN:s yttrande: *Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande berör enbart om frågor inom nämndens ansvarsområde.*
- att följande meningar läggs till på sidan 1 i HSN:s yttrande, under ett nytt stycke med rubriken 9.7 Hinder mot att tolkavgift i hälso- och sjukvården samt tandvården: *Region Skåne delar utredningens bedömning att en tolkavgift inom hälso- och sjukvården samt tandvården bland annat riskerar att strida mot likställighetsprincipen, försämra patientsäkerheten, leda till att vården avstår från att använda*

tolk eller tillåter att anhöriga tolkar, att patienter inte får den information som de har rätt till och att det blir svårare för vården att upprätthålla goda kontakter mellan patient och sjukvårds- och tandvårdspersonal. Region Skåne vill särskilt understryka att en tolkavgift riskerar att försämra patientsäkerheten och även försvårar för sjukvårds- och tandvårdspersonal att ge en god och säker vård. En tolkavgift drabbar både patienter och sjukvårdens medarbetare. Region Skåne delar utredningens slutsats att en tolkavgift inom hälso- och sjukvården riskerar att leda till en minskad tolkanvändning, vilket är svårt att förena med läkares och tandläkares etiska regler och riktlinjer. Region Skåne välkomnar därför utredningens slutsats att hälso- och sjukvården samt tandvården ska vara undantaget från en tolkavgift.

- att följande mening läggs till sist under Kap 12 När ska tolkavgift inte tas ut i HSN:s yttrande: *Region Skåne anser att tolkavgift inte ska tas ut för administrativa ärenden eller andra ärenden som kan kopplas till hälso- och sjukvården.*

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden har bifallit hennes yrkande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har därmed bifallit ordförandens yrkande.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2026-08-26
 2. Yttrande 2026-08-26
 3. Remissmissiv
 4. Betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)
-

Vid protokollet

Fredrik Johansson
Sekreterare

Justerat 2026-09-03

Anna Mannfalk
Ordförande

Anna-Lena Hogerud
2:e vice ordförande

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2026-09-03

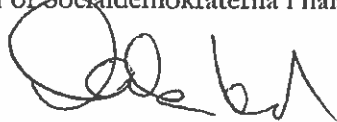
Ärende 11. Remiss Tolkavgift och förbud mot barntolkning

Tillgång till tolk är en förutsättning för att kunna förstå varandra och för att vi ska kunna ha en jämlik och patientsäker vård.

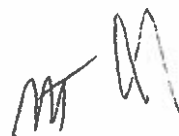
Att införa tolkavgifter riskerar både att leda till en försämrad patientsäkerhet och bryta mot likställighetsprincipen. En tolkavgift inom hälso- och sjukvården kan medföra att vården avstår från att anlita tolk på bekostnad av patienten och vårdpersonalens möjlighet att kommunicera med varandra, något som vore förödande.

Reformens konsekvenser behöver följas upp noggrant, särskilt vad gäller jämlikhet, patientsäkerhet och vårdens administrativa belastning.

För Socialdemokraterna i hälso- och sjukvårdsnämnden,

Anna-Lena Høgerud, gruppledare (S)

Hälso- och sjukvårdsnämnden

2026-09-03

Reservation

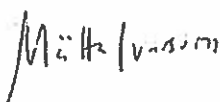
Ärende 11. Remiss Tolkavgift och förbud mot barntolkning

Miljöpartiet är starkt kritiskt till att en tolkavgift införs när människor som inte pratar eller förstår svenska har kontakt med olika myndigheter. För oss är det oförsvarbart att regeringen vill försvåra för människor att ha kontakt med olika myndigheter. Det borde vara självklart att alla, oavsett språkkunskaper, har lika möjligheter att ha kontakt med det offentliga. Därför beklagar vi djupt att utredningen föreslår att en tolkavgift som den enskilda måste betala införs i vissa fall. Det hör inte hemma i ett demokratiskt samhälle och leder enbart till att ojämlikheten ökar.

Det här ärendet rör HSN:s yttrande på den statliga utredningen. Det yrkande som vi la i nämnden rör därmed enbart frågor som handlar om hälso- och sjukvård och tandvård. I utredningen föreslås att hälso- och sjukvård och tandvård undantas från tolkavgifter. Vi anser att Region Skåne ska vara tydligare i sitt remissyttrande att tolkavgifter försvårar både för patienter och sjukvårdens medarbetare. Patientsäkerheten blir sämre och risken är överhängande att antalet vårdskador ökar när patient och till exempel en läkare inte förstår varandra. En extra avgift för personer som inte pratar eller förstår svenska riskerar också att leda till att färre söker vård.

Eftersom det borgerliga styret inte gick med på vårt yrkande reserverar vi oss mot beslutet.

För Miljöpartiet de gröna

Mätta Ivarsson, ledamot i hälso- och sjukvårdsnämnden

